

YTTRANDEDatum
2023-05-30
Ert datum
2023-03-03Dnr
STY 2023-174
Er referens
Fi2023/00486Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet *Posttjänst för hela slanten. Finansieringsmodeller för framtidens samhällsomfattande posttjänst (SOU 2023:4)*

Tullverket har granskat förslagen i betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslagen kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket har i allt väsentligt inget att invända mot utredningens förslag.

I betänkandet föreslås en ny brevdefinition som ska avgränsa försändelser avsedda för sakinnehåll från dem som är avsedda endast för skriftligt meddelande eller något liknande innehåll. Detta skulle innebära att en försändelse upp till 2 kg är ett brev i och med att tjänsten är avsedd för skriftliga meddelanden. Postföretaget ska således inte behöva bedöma om en försändelse är ett brev eller ett paket utifrån vad det innehåller utan det bör följa av vilken typ av innehåll som den använda tjänsten är avsedd för. Det vill säga, den omständigheten att avsändaren i stället för ett skriftligt meddelande skickar en sak i ett frimärkt kuvert kommer inte påverka att det rör sig om ett brev.

Tullverket konstaterar att det finns en problematik med att olika typer av försändelser behandlas på olika sätt i lagstiftningen, trots att brev- och paketmarknaderna i praktiken närmast sig varandra. Som utredningen har kunnat konstatera erbjuds tjänster som benämns pakettjänster även för försändelser som väger mindre än 2 kg och hanteras i paketflöden men är enligt postlagen (2010:1045) brev. Vidare erbjuds brevtjänster avsedda för varor och som är riktade till e-handelsföretag och hanteras i brevflöden. Post- och telestyrelsen har infört termen paketbrev för att beteckna varuförsändelser som väger 0–2 kg och som hanteras och delas ut inom brevflödet.

Begreppsproblematiken gör att det blir otydligt, både för myndigheter, beforderingsföretag och andra aktörer att avgöra vilka regler som gäller för olika typer av flöden och försändelser.

I sammanhanget kan även nämnas att brev har ytterligare en definition utöver den i postlagen, nämligen i kompletteringsförordningen till tullkodexen¹. Det finns alltså både en postal definition av brev samt en tullrättslig definition av detsamma.

Tullverket konstaterar att ändrad brevdefinition innebär att det även i fortsättningen kommer vara möjligt att skicka annat än förtroliga meddelanden i flödet avsett för brev. Eftersom Tullverkets kontrollbefogenheter omfattar både brev och paket kommer Tullverket även fortsättningsvis ha möjlighet att öppna försändelser, både brev och paket, på samma sätt som idag, även i de fall de misstänks innehålla förtroliga meddelanden. Problematiken med att olika typer av försändelser behandlas på olika sätt i lagstiftningen, trots att brev- och paketmarknaderna i praktiken närmast sig varandra, kommer dock att kvarstå.

Tullverket konstaterar vidare att det kan uppstå vissa problem avseende Tullverkets möjligheter att få information om försändelser från postbefordringsföretag i Tullverkets underrättelse- och förundersökningsverksamhet eftersom tystnadsplikten och därmed uppgiftsskyldigheten i postlagen, som endast avser brev, kommer att omfatta färre former av försändelser. Postbefordringsföretag är skyldiga att bryta tystnadsplikten när det exempelvis uppstår misstankar om brott, se 5 kap. 4–6 §§ postlagen. Eftersom det inte finns någon lagstadgad uppgiftsskyldighet att lämna ut information som rör paket har Tullverket dessvärre ofta svårare att få tillgång till information från aktörer avseende försändelser som inte omfattas av tystnadsplikten. Tillgång till uppgifter om såväl brev som paket är av yttersta vikt för att Tullverket på ett effektivt sätt ska kunna utföra sitt uppdrag att förhindra flödet av narkotika, vapen och explosiva varor m.m. över landets gränser.

Tullverket har ingen erinran mot förslaget vad gäller servicenivåer i den samhällsomfattande posttjänsten innebärande ett befordringskrav på tre dagar. Tullverket vill dock framhålla att myndigheten, trots framtida utveckling av digitala alternativ, alltid kommer att behöva skicka ett visst antal brev till framförallt mindre företag och privatpersoner.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Diana Berkusaite. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Johan Norrman och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 av den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex. Se artikel 1.26.

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Kontrollavdelningen

Uppbördsavdelningen

Administrationsavdelningen